

KOSTSAMT, adv. På ett kostsamt sätt. *Leffa k.*

KOSTYM, kástým, m. 3. (fr. o. ital. *Costume*) 1) (utan plur.) Olika tiders och länders plägseder, bruk, klädedrägt m. m., som målaren och skalden i sina arbeten böra iakttaga. — 2) Drägt, isynn. vid teater-representationer, maskerader, o. s. v. [Kostum, Co -.]

KOSTYMERÄ, v. a. 1. Ikläda en viss kostym. — *Kostymerande*, n. 4. o. *Kostymering*, f. 2. [Kostumera, Co -.]

KOSVAMP, m. 2. Ett slags hattsvamp, som ätes af kor. *Boletus bovinus*. Kallas äfv. Kosopp, Koticka.

KOTA, f. 1. 1) Hvert och ett af de ben, som utgöra ryggraden. Indelas i Hals-, Bröst- och Ländkotor. — 2) (veter.) Den del af hästens ben, som är emellan karleden och hofkronan. — 3) (på jagtgevär) En slut, härdad panna af stål eller jern, som inskrufvas i pipan, och hvarigenom fängbålet går.

KOTHURN, kotürn, m. 3. (grek. *Kothornos*) 1) Halfstövel med hög sula, som grekiska och romerska skådespelare brukade i sorgspel. — 2) (fig.) a) Sorgspelet. — b) Högtrafvande, pompös stil. [Co -.]

KOTICKA, f. 1. Se *Kosvamp*.

KOTLETT, kåtlätt, m. 3. (fr. *Côtelette*, af lat. *Costa*, reffen) Ett stycke reffen med åtföljande kött af kalf, får, svin &c., stekt i panna öfver glöd. [Kortlett, Cottlett.]

KOTRÄD, n. 3. Ett högstammigt träd i Guyana, hvars saft liknar komjölk och njutes som en födande dryck af landets inbyggare. Tabernemontana utilis.

KOTTE, m. 2. pl. *kottar*. (bot.) Benämning på ett bonhänge, då dess fjäll efter blomningen utväxa, samt blifva läder- eller träartade. *Alla barrträd hafva k-ar*.

KOTTERI, kätterí, n. 3. (fr. *Coterie*) Slutet, förtroligt sällskap af personer, som alltid puffa för hvarandra, och förena sina bemödanden att arbeta för eller emot andra, allt efter som desse stå väl eller illa anskrifne hos dem. [Cotteri.]

KOVÄNDA, v. n. 2. (sjöt.) Vända för-de-vind.

KOXA (slutet o), v. n. 1. (pop. o. fam.) Skåda, se. *K. på någon, något*. — *Syn*. Se *Se*. — *Koxande*, n. 4.

KOÖGA, f. 1. (skepp.) Se *Patentglas*.

KRABAT, -åt, m. 3. (förvrängd af *Croal*) Skymford, hvilket brukas i samma mening som Lymmel, ofta äfven skämtvis. *Din k!* Betydde ursprungl.: våldsamt, men oduglig karl; öfversittare.

KRABB, a. m. (sjöt.) *K. sjö*, sjögång med höga, korta och toppiga vågor.

KRABBA, f. 1. Tiofotadt skorpdjurslägte, liknande en kräfta, men med en bred, nästan fyrkantig eller rund bröstdel och mycket kort buk eller stjert, som ligger inböjd under bröstdelen. Cancr. *Vanliga K-n*, stor som en handlofve och femtandad på sidorna. *C. Moenas. Stora K-n*, dubbelt större och notandad. *C. Pagurus*. Båda slagen kallas äfv. Taskkräftor eller Krabbtaskor.

KRABBTASKA, f. 1. Se *Krabba*.

KRACK! (t. *krach!*) Interjektion, hvarmed härmas ljudet af något, som brytes af, brakars sänder.

KRAF, n. 3. (af *Kräfva*) 1) Kräfvande. *För att undgå borgenärernes k.* — 2) (fig.) Fordran, tarf, behof. *Naturens k. Tidens k.*

KRAFLA, krävla, v. n. 1. (pop. o. fam.) Kry-

pa med mycken möda, släpa sig på händer och fötter. (Fig.) *K. sig fram*, hjälpa sig fram med mycken svårighet. — *Kraflande*, n. 4.

Anm. Ordet torde böra anses såsom en annan form af *Kräla*. Jfr. d. o.

KRAFS, kräfts, n. sing. 1) (egentl. mindre brukl.) Frön, maskar o. d., som af höns uppkrafsas. — 2) (fig. fam.) Hvarjehanda småsaker utan allt värde. *Det är bara k.* — *Syn*. Plock, Småplock, Skräp, Lappri.

KRAFSA, kräftsä, v. n. o. a. 1. 1) (om fåglar och en del däggdjur) Med klorna rifva i marken eller på ytan af en sak. *Hönsen k. på sopbacken efter mask. Hunden k-r i snön. En hund, som k-r med foten på dörrn. Apan k-r kastanier ur elden. K. bört, främ, se Bortkrafsa, Framkrafsa. K. igen*, genom krafsning fylla. *K. ihöp*, hopsamla genom krafsning; (fig. fam.) hopsamla smårede från alla håll. *K. upp*, se *Uppkrafsa*. — 2) Rifva med fingerändarna på något. *K. på dörrn, för att slippa in.* — 3) (fig. fam.) *K. åt sig*, se *Skrapa åt sig*. — *Krafsande*, n. 4. o. *Krafsning*, f. 2.

Anm. Förmodas vara härledd af *Kraw*, klo.

KRAFT, kräft, f. 3. 1) (i allm.) Förmåga att verka, vare sig fysiskt eller andligt. *K. frambringa verkan. Fysiska k-er*, som frambringa rörelse. *Organiskt bildande k-er*, som frambringa ting, försedda med organer. *Andeliga k-er*, hvilka yttra sig i förmågan att tänka, känna och begära. *Den magnetiska, elektriska k-en. Kroppens, själens k-er. Denna ört har stor k. att läka sår.* — 2) (i fysiken) a) Allt hvad som kan åstadkomma en förändring hos kropparna. — b) Det, som sätter en kropp i rörelse. *K-en, som driver en quarn.* — 3) a) (mest i plur.) Förmåga hos menniskan att verka i kroppsligt hänseende. *Han har stora k-er. Arbeta af alla k-er. Använda, bruka, uppbjuda alla sina k-er* (säges äfv. i andeligt hänseende). — *Syn*. Kroppskraft. — b) Förmåga att bibehålla lifvet. *Han har ännu mycken k. i behåll och kan lefva länge. Liderlighet har förstört hans k-er. Detta medel ger den sjuke nya k-er. Få nya k-er.* — *Syn*. Lifskraft. — c) Andlig förmåga (omfattande både tanke, vilja och handling). *Den öfvertågna k-en hos denna ande gaf revolutionen en annan riktning.* — *Syn*. Själskraft. — d) Stark vilja jemte förmåga att sätta den i verket. *Hans regering vittnar om mycken k.* — *Syn*. Viljekraft. — 4) Stark verkan, eftertryck. *Arbeta, skjuta på med k., med all k.* — 5) (lagt.) Förmågo, verkan. *I k. af 1 Kap. 20 § Missg. Balk.*, i förmågo deraf, enligt dess innehåll. *Dom, som vunnit laga k. Till den k. som lag förmår.* — 6) Must. *Draga k-en ur ett ämne.*

KRAFTANSTRÄNGNING, f. 2. Ansträngning af krafter.

KRAFTFULL, a. 2. Se *Kraftig*.

KRAFTFULLHET, f. 3. Kraft hos en menniska, i fysisk eller andlig måtto.

KRAFTIG, kräftigg, a. 2. 1) Som har mycken kraft. Säges både i fysisk och andlig mening. *En k-t folk. En k. själ, vilja, känsla.* — 2) Som ger krafter. *K. söda, soppa.* — 3) Verksam. *K-t botemedel, understöd.* — 4) Eftertrycklig. *K. försäkran, uppmaning. K-t förbehåll. K. förbindelse.*

KRAFTIGT, adv. 1) Med kraft, eftertryck. *K. skjuta på. K. hjälpa någon. K. uttala sin tanka. På det k-aste förbinda sig, att . . .*